

Zákon o prokazování původu majetku

Úvod

Dne 1.12.2016 nabyl účinnosti zákon č. 321/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku (dále jen „Zákon“). Ačkoliv Zákon představuje velmi zásadní a kontroverzní změnu v daňové oblasti, jedná se pouze o změnový zákon, kterým se mění zákon o daních z příjmů a trestní zákoník. Zákon stanoví finanční správě dva nové zásadní informační zdroje, kterými jsou **výzva k prokázání příjmů** a **výzva k prohlášení o majetku**.

Výzva k prokázání příjmů

V případě, že bude mít správce daně **důvodné pochybnosti** o tom, zda Vámi tvrzené (v daňovém tvrzení) či oznámené (některé osvozené příjmy) příjmy odpovídají **nárůstu** Vašeho **jmění, spotřebě nebo jinému vydání** a nejsou mu známy skutečnosti, které by nárůst ožřejmovaly, a po **předběžném posouzení** dojde k závěru, že rozdíl mezi příjmy a nárůstem jmění, spotřebou či jiným vydáním přesahuje 5 mil. Kč, **vyzve Vás k prokázání vzniku a původu příjmů** a dalších skutečností souvisejících s nárůstem jmění, spotřebou či jiným vydáním. S ohledem na to, že Zákon nestanoví žádná pravidla pro předběžné posouzení, je možné, že se toto opatření dotkne velkého množství poplatníků, přičemž od této výzvy už budete „chyceni do pastí“, neboť Zákon Vám ukládá povinnost jí vyhovět.

Prokazování příjmů

Obdržíte-li výzvu, máte **povinnost hodnověrně prokázat skutečnosti v ní požadované** nebo **to, že nastaly v období, u kterého uplynula lhůta pro stanovení daně**, tj. uplynuly 3 roky (tato lhůta může být za určitých okolností prodloužena např. z důvodu podání dodatečného daňového tvrzení či přerušena např. z důvodu trestního stíhání v souvislosti s touto daní, nejpozději končí uplynutím 10 let, ledaže bylo vydáno pravomocné rozhodnutí soudu o spáchání daňového trestného činu, kdy se prodlužuje o další 2 roky) ode dne, kdy uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení, resp. kdy se daň v případě absence povinnosti podat řádné daňové tvrzení stala splatnou. Pokud hodnověrně neprokážete, že jste příjmy obdrželi dříve, **platí, že jste je obdrželi v roce předcházejícím. Zákon tak fakticky prolamuje lhůtu pro stanovení daně**, neboť většina poplatníků si neuchovává doklady prokazující jejich příjmy po takto dlouhou dobu a nebude schopna prokázat dobu vzniku příjmů, čímž jsou ohroženy stěžejní pilíře právního státu, a to princip právní jistoty a zákaz nepřipustné retroaktivity, neboť můžete být vystaveni dani ze zcela fiktivních příjmů.

Stanovení daně podle pomůcek a penále

V případě, že dostatečně neprokážete své příjmy, správce daně Vám vyměří daň podle pomůcek a současně Vás může vyzvat k prohlášení o majetku.

Nelze-li daň stanovit na základě dokazování a daň dle předběžného posouzení správce daně přesáhne 2 mil. Kč, je správce daně oprávněn stanovit daň podle **pomůcek zvláštním způsobem, kdy určí základ daně odhadem výše příjmů**, kterých byste museli dosáhnout, aby odpovídaly nárůstu jmění, spotřebě nebo jinému vydání. Správce daně v takovém případě **přihlíží k okolnostem, z nichž vyplývají výhody pro Vás jako poplatníka, pouze pokud byly uplatněny a prokázány**.

V okamžiku, kdy správce daně překročí ke stanovení daně tímto postupem, vzniká Vám **současně povinnost uhradit penále z částky daně**, a to buď **50 %** nebo **100 %**, pokud neposkytnutí součinnosti závažně ztížilo nebo bránilo stanovení daně, které by ve svém souhrnu mohlo představovat trestní sankci.

Prohlášení o majetku

V případě, že informace ke zjištění stavu jmění nelze bez nepoměrných obtíží získat jinak a současně souhrnná hodnota majetku, které jste v prohlášení povinni uvést, dle předběžného posouzení správce daně přesáhne 10 mil. Kč, vyzve Vás k podání prohlášení o majetku.

Nepodání prohlášení nebo jeho předložení s nepravdivými či hrubě zkreslenými údaji vede automaticky ke stanovení daně podle pomůcek zvláštním způsobem (včetně automaticky nastupující sankce v podobě penále) a je **považováno za trestný čin**.

Zákon tak nově zavedenými konstrukcemi ohrožuje další pilíř právního státu, kterým je zásada zákazu trestního sebeobviňování. Může se totiž stát, že předložíte prohlášení o majetku, v případě nezdaněných příjmů Vám bude stanovena daň podle pomůcek zvláštním způsobem, penále 50 % z částky daně a současně má správce daně oznamovací povinnost, neboť zjistil skutečnosti nasvědčující spáchání trestného činu. Odmítnete-li učinit prohlášení či v něm uvedete nepravdivé či hrubě zkreslené údaje, daň Vám bude opět stanovena dle pomůcek zvláštním způsobem, vyměřeno penále 100 % z částky daně, dopustíte se trestného činu porušení povinností učinit pravdivé prohlášení o majetku a správce daně není vázán mlčenlivostí pro trestní řízení. V důsledku nově zavedené konstrukce tedy můžete být potrestáni vždy.

Rizika pro Vás plynoucí a doporučení

Okamžikem doručení výzvy k prokázání příjmů je zahájeno řízení, které může být v závislosti na Vaší schopnosti výzvě vyhovět velmi komplikované.

S ohledem na závažnost důsledků plynoucích z nesplnění povinností uložených správcem daně (stanovení daně zvláštním způsobem, penále ve výši 50 % či 100 % a případně trestní sankce), je vysoce žádoucí již ode dne doručení výzvy k prokázání příjmů využít rad kvalifikovaného odborníka, abyste se vyhnuli pro Vás zcela jistě materiálním důsledkům.

Obdržíte-li výzvu k prokázání příjmů, neváhejte se na nás neprodleně obrátit a my Vás celým procesem bezpečně provedeme a poskytneme Vám prvotřídní právní poradenství.

Bulletin BBH je určen pouze jako obecná informace o některých důležitých novinkách a událostech v daňové oblasti a související právní problematice. Jeho obsah není právním poradenstvím ani doporučením k určitému postupu v konkrétní situaci.

V případě zájmu o další informace nebo o individuální poradenství nebo konzultaci nás neváhejte kontaktovat.

Kontakty:

František Honsa, Partner, FHonsa@bbh.cz

Andrea Straková, Senior advokát, AStrakova@bbh.cz

BBH, advokátní kancelář, s.r.o.

Klimentská 1207/10
110 00 Praha 1
Česká republika
IČ: 26143119
DIČ: CZ26143119

Městský soud v Praze oddíl C, vl. 218820
ID datové schránky: 5e2sxxwg

Tel.: +420 234 091 355
Fax: +420 234 091 366
E-mail: legal@bbh.cz
Web: www.bbh.cz

BBH spotřebiteli poskytuje vždy informaci o ceně za poskytované právní služby či způsob jejího určení, a to před zahájením poskytování služeb spotřebiteli tak, aby cena odpovídala vzájemně sjednaným podmínkám. Informace o ceně za poskytnuté právní služby jsou rovněž nedílnou součástí smlouvy o poskytování právních služeb spotřebiteli, již BBH se spotřebitelem uzavírá před samotným zahájením poskytování právních služeb. Výše odměny BBH je stanovena na základě individuální dohody se spotřebitelem, a to s ohledem potřeby a možností spotřebitele a rovněž s ohledem na časovou, odbornou náročnost a hodnotu daného případu spotřebitele. Odměna BBH může být dle ujednání se spotřebitelem dohodnuta jako odměna hodinová, odměna pevnou částkou za konkrétní právní jednání, odměna paušální či podílová. BBH provádí vyúčtování poskytnutých služeb spotřebiteli jednou měsíčně, zpravidla do patnáctého dne měsíce bezprostředně následujícího po měsíci, ve kterém byly právní služby poskytnuty. Faktury BBH jsou splatné ke dni uvedenému na faktuře, nikoliv však dříve než deset dní od doručení příslušné faktury spotřebiteli. Spotřebitel je oprávněn smlouvu s BBH písemně vypovědět kdykoliv, a to i bez udání důvodu. V případě využití možnosti vypovědět smlouvu ze strany kterékoliv smluvní strany činí výpovědní doba tři měsíce a počíná běžet ode dne doručení písemné výpovědi druhé smluvní straně.

BBH, advokátní kancelář, s. r. o.

Klimentská 1207/10, 110 00 Praha 1, Česká republika, Tel.: +420-234 091 355, Fax: +420-234 091 366, E-mail: legal@bbh.cz, www.bbh.cz
IČ: 26143119, DIČ: CZ26143119, zapsaná u Městského soudu v Praze oddíl C, vl. 218820